

„Nova Soča“

izhaja vsak petek o polдне in velja s prilogo „Gospodarski List“ vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto gld. 4.40,
Pol leta „ 2.20,
Četrť leta „ 1.10.

Za tuje dežele toliko več, kolikor je večja poština.

Delavcem in drugim manj premožnim novim naročnikom naročnino znižamo, ako se oglašajo pri upravnistvu.

„Gospodarski List“ izhaja in se prilaga vsak drugi in zadnji petek meseca. Kedar je v petek praznik, izideta lista že v četrtek.

Uredništvo in upravnistvo je v Marzinihvi hiši, Via del Mercato št. 12, II.

NOVA SOČA

Oznaniła

in „poslanice“ plačajo se za štiritopno petit-vrsto:

8 kr., če se tiskajo 1 krat,
7 „ „ „ „ 2 „
6 „ „ „ „ 3 „

Večkrat — po pogodbi. Za večje črke po prostoru.

Posamične številke dobivajo se v prodajalnici G. Likarja in v tobakarnah v Nunski in Solski ulici po 8 kr.

Dopisi pošiljajo naj se uredništvu, naročnina in reklamacije pa upravnistvu „Nove Soče“. — Neplačanih pisem uredništvo ne sprejema.

Rokopisi se ne vračajo.

Kdo hujska?

III.

Odvetnik dr. Vinci je slikal v svojem znanem zagovoru proti našemu uredniku „Novo Sočo“ kot kaliteljico prijaznosti in miru med obema narodoma v goriškem mestu. Na to svojo iznajdbo dobil je odgovor, da če so razmere med Slovenci in peščico goriških Furlanov in renegatov postale tako napete, kakoršne so danes, nimamo se zahvaliti kakemu slovenskemu časopisu, pač pa v največji meri „Corrieru“ in pokojni „Frecci“.

Mi Slovenci nimamo nikakega uzroka, da bi obžalovali sedanje razmere, še manj pa, da v Gorici še vedno izhaja židovski „Corriere di Gorizia“, ki se živi in redi edino le v nestrpnem sovraštvu do vsega, kar je slovansko. Ako je to prav goriškim Lahom, ki od tega nimajo družega nego škodo, ali naj bomo nevoljni mi, ko ta list izvrstno deluje in ruje, psuje in obrekuje le nam v dobiček?

Goriški Lahi sami priznavajo to resnico. Mnogi so prepričani, da „Corrierove“ večne hujskarije proti Slovincem škodujejo edino le laškemu prebivalstvu goriškega mesta, Slovincem pa da so v vsestransko korist. Še več pa je takih, ki s „Corrierom“ vred točijo bridke solzice po tistih prekrasnih „zlatih časih“, ko ni bilo sedanje napetosti med obema tu živčima narodoma.

Zadnje vrste gospóda pa sama sebe bije po zobeh, ker ne pomisli, da v „tistih zlatih časih“ ni bilo v Gorici ni „Corriera“ ni „Frecca“ in da so se šele s tema listoma utihotapile v naše mesto one prežalostne razmere, ki so začele Slovincem odpirati oči ter opozarjati jih na zlobne in nepoštenne namene neke goriške svojati, k. se je bila preobela slovenskega kralja, prenapila slovenske vode in prenasrkala svežega slovenskega zraku.

V onih časih, ko goriška židinja in tiskar Paternolli nista še osrečila Goričanov s „Corrierom“, vladale so med Slovenci in Italijani res prijazne razmere. V naši Italijanci so bili celó taki udje, ki se danes štejejo k očitnim našim nasprotnikom, a pri naših veselicah so v pevskih zborih sodelovali možje, ki dandanes kar gorijo v sovraštvu do nas. Takrat so bili res „zlati časi“ za goriške Lahe — ne pa za nas Slovence. Takrat smo Slovenci v Gorici narodno dremali, životalili; na tisoče naših rojakov se ni niti zavedalo svoje narodnosti.

S „Corrierom“ pa je začela v Gorici za nas Slovence nova doba; z njim je začela doba ostre narodne borbe, ki je slovenski živelj obudila iz poprejšnje zaspalosti ter vspehujala ga k delu, požrtovalnosti in vstrajnosti. „Corriere“ je napravil nepremostljiv prepad med Slovenci in jednim delom laških ali pollaščenih Goričanov, kajti ogrel jih je za take ideje in nakane, ki napovedujejo večno sovraštvo in borbo slovanskemu življu. — To nalogo je „Corriere“ izbornó vršil! Čitateljem našim je znano, kako ta list ni zumjal nikake prilike, ko je bilo mogoče hujskati in zabavljati proti Slovincem v obče, proti onim v Gorici pa še s posebno slastjo in gorečnostjo. Ni številke, v kateri bi se ne nahajalo žaljenje naših narodnih čustev. Ker pa domisljija židovske urednice in njenih pomagačev vendarle ne rodi dosti takih surovih napadov, sramotenj in krvavih žaljenj, da bi se mogli polniti „Corrierovi“ lačni predali z enakim berilom, priskočiti morajo na pomoč „Corrierovi“ bratci Independenti, Cittadini, Mattino, Piccolo, Istria, Giovine Pensiero, Dalmata in kar jih je še njemu enako rudeče barve. Pa tudi iz graške skrbre tetke „Tagespost“, iz dunajske velike židinke „Nene fr. Presse“, iz celovških „Freie Stimmen“ in iz drugih židovskih listov skrbno pobira še tako drzno laž ali še tako smešen napad na Slovence ter hiti podati jih še gorke svojim zvestim čitateljem, češ, taki so ti „barbarski“ Slovenci. — Da se zastava podpornega društva ni blagoslovila že leta 1884, to je v velikem delu zasługa „Corrierova“, ki je nečuvno hujskal proti društvu in proti našemu narodu v obče. Pa tudi pred blagoslovljenjem 1. 1889. in še dolgo po njem bruhal je svoj strup proti nam Slovincem in proti pravičnim našim narodnim težnjam.

Ne bomo dalje opisovali neskončnih rovarstev in hujskarij tega lista proti našemu dobremu narodu, saj so našim čitateljem predobro znane. Da je v takem poslu dosegla njegova pokojna hčerka „Freccia“ vrhunec nesramnosti, ni nam treba še posebej omenjati.

In kaj je koristil „Corriere“ laškim meščanom goriškega mesta? Spravil jih je v očitno nasprotje z onim narodom, katerega bi morali na rokah nositi, ako si hočejo zagotoviti obstanek v tem mestu. „Corriere“ je s svojimi hujskarijami in sramotenj zbudil med našim narodom tako odločen odpor, ki je močnejši od nasprotnih spletk in ki škoduje celo takim Goričanom, kateri nam morebiti niso nasprotni. Ta škoda je pa še le komaj začela laškimi Goričanom dokazovati, kam jih je pripravila „Corrierova“ politika. Kaj se le bo za par desetletij, ko bo ves slovanski narod na Goriškem združen kot jeden mož proti peščici „Corrierovih“ kričačev? = Trgovina in obrtnija v laških rokah je začela vidno propadati, slovenski trgovci in obrtniki pa rastejo kakor gobe po dežju. Se te dni je bil postavljen na cesto prvi trgovec z manufakturnim in drobnim blagom v Raštelju edino zato, ker se je bil proslavil v nestrpnosti do Slovincem, ki so mu pa po zaslužanju obrnili hrbet. Spoznanje je prišlo prepozno; niti darovi za slovenske božičnice mu niso mogli pridobiti zaupanja in pomoči od Slovincem.

Slovenci v Gorici pa v vsakem oziru lepó napredujejo. Pred desetimi leti bi nihče niti ne sanjal, da slovenski živelj v goriškem mestu v takó kratkem času oživi k novemu, veselejšemu življenju. K temu so nam mnogo pripomogle hujskarije od strani „Corriera“ in njegovih par pomagačev. Le takó naprej in kmalu napóči doba, ko bodo laški Goričani preklinjali židovsko glasilo in obžalovali, da so se dali slepiti in za nos voditi krivonosni ženski in peščici njenih oboževalcev.

„Corriere“ pa beneški Slovenci.

Ta članek je prav za prav le nadaljevanje poprejšnjega. Dali pa smo mu poseben naslov, ker z njim zavrnemo zlobne hujskarije imenovanega lista proti ubogim našim beneškim Slovincem, na katere se je goriška židinja spravila v zadnjem času s posebno ognjevitostjo in „patrijotično“ skrbnostjo.

„Corriere“ je že premnogokrat izjavil „preliberalno“ načelo, da narod, ki je posedel zemljo kakega drugega naroda (?), nima pravice do obstanka na njej (?). Slovenci in Hrvatje na Primorskem, v Dalmaciji in na Beneškem so prišli na italijansko zemljo, zato na tej nimajo pravice do svoje slovanske narodnosti, marveč se morajo poitalijančiti. Kakó smešne so take izjave, nam ni treba še posebej poudarjati! Ako so te zemlje spadale nekaj k rimskemu cesarstvu, ne sledi še iz tega, da je tu živel tudi latinski narod, kateri bi se bil moral pozneje po sili umakniti Slovanom. In ako bi se bili Rimljani tudi resnično naselili v teh deželah, s koliko večjo pravico bi bili to storili nego nekaj stoletij pozneje Slovenci in Hrvatje? Zdjaj smo pa tu, v teh deželah živimo že 1300 let, in tu hočemo tudi nadalje ohraniti zemljo, jezik, šege in navade naših slovanskih očetov!

„Corriere“ in sploh vsi lahoni in irredentovci, ki po večini le od slovanskih žuljev živé v teh deželah, so si pa postavili načelo, da vse imenovane pokrajine se morajo zopet priveriti materi Italiji v naročje. Zató vidijo kot svojo najsvetejšo dolžnost v tem, da pospešujejo pollaščevanje svojih slovanskih sosedov.

Kakó bi „Corriere“ in njegova družba radi poitalijančili Gorico in okolico in potem dalje slovansko deželo naokoli, o tem smo že mnogokrat govorili in še poredčemo kako, ko se nam podá primerna prilika. Čitateljem našim ni neznana pa tudi velika skrb te goriške gospóde za pollaščenje naših slovanskih bratov na Beneškem, katere je kruta usoda ločila od nas tje za belo-rdeče-zelene mejnike kraljevine italijanske.

Nesrečni so ti naši beneški bratje! Malo jih je, le kakih 35.000 duš, da bi se mogli braniti potujočevalnim naporom italijanske vlade. V uradih in šolah gospoduje edino le italijansčina, o slovenščini pa tamkaj ni ne duha ne sluha. Da, žalostnejše usode v narodnem oziru je nima noben narod na svetu, kakoršna preganja naše beneške brate v oni kraljevini, ki je po dolgi in ljuti borbi nastala edino le na podlagi narodnega načela, ki je prešinjalo vsa italijanska srca.

Ko so Italijani dosegli takó svojo ljubljeno Italijo (ki pa ni še cela, kakor pravijo naši irredentovci), niso hoteli spoznati, da v italijanskih mejah živi še kak drug narod, ki tudi ima pravico do obstanka. Ne, kar živi in diha v mejah mlade kraljevine, misliti in govoriti mora italijanski! To je „laški liberalizem“!

Kakor je „Corrieru“ sploh vse visoko v čislju, kar se godi v laških krogih na oni strani Idrije in Raše, tako si je jako skrbno vzel k srcu tudi gori omenjeno „liberalno“ načelo o čistem italijanstvu mlade kraljevine. Politična Italija mora biti narodno enotna in edina!

In za to načelo se „Corriere“ bori skrbneje nego katerikoli list v Italiji sami! Kot poseben predmet svojem opazovanju in nadzorovanju si je izbral beneške Slovence, ki se mu vse prepočasi pollaščujejo. Gospóda pri „Corrieru“ se nada, da za beneškimi Slovinci bi prišli na vrsto mi na Goriškem, zato se že nestrpno hujuje, da v Italiji še vedno živé Slovenci, ter daje tamóšnji vladi dobre svete, kakó bi se jih najlože in najhitreje iznebila. V svoji številki 22. decembra pr. leta je nasvetovala kaj radikalno pomoč, naj vlada onih 35.000 Slovincem kar preseli in raztrosi po vsej Italiji, pa bo mir s Slovani v blaženem kraljestvu.

Ko je odvetnik dr. Karol Podrecca izdal svojo knjigo „Slavia italiana“ in ko je pozneje še večkrat pisal o Slovincih na Beneškem, bil je „Corriere“ na čelu tistih časopisov, ki so srdito napadali imenovanega pisatelja. Koliko surovost je o takih prilikah spuščal na beneške Slovence, ne moremo niti omenjati, ker zašli bi predaleč.

Največjo jezo „Corrierovo“ ugrožuje pa naša „Družba sv. Mohorja“, ki ima tudi na Beneškem nekaj udov. Že nekaj let se vsako leto zaganja zaradi tega v to našo družbo in v beneške Slovence, ki so toliko predzniki, da se naročajo na slovenske knjige, dasi imajo to veliko srečo — katero jim „Corriere“ zavida! — da živé v Italiji. In vsako leto je opozarjal italijanske merodajne kroge, naj vendar pazijo na to „slovansko agitacijo“ med Slovenci na Beneškem.

Nedolžne knjige Družbe sv. Mohorja so dale torej „Corrieru“ povod, da kliče italijansko vlado na pomoč proti njim! In to dela isti „Corriere“, ki vé prav dobro, da leto za letom dobivamo sem čez mejo iz Italije na tisoče takih knjig in drugih tiskovin, ki so polne irredentovskih nesramnosti, polne sramotenj naših patrijotičnih čustev, polne veleizdajskih načrtov in naklepov. Nestevilno enakih knjig, brošur, časopisov itd. so avstrijske oblasti že prepovedale, — seveda, ko so jih imeli v rokah že vsi oni, katerim so bile namenje! Kdaj je „Corriere“ zniul le eno besedo proti takim irredentovskim knjigam in časopisom iz Italije? Nikoli! — Ko pa nasprotno gré iz Avstrije v Italijo nekaj pobožnih in drugih nedolžnih knjig družbe sv. Mohorja, pa upije in roti laško vlado, naj za božjo voljo pazi na nevarnega volka v podobni Mohorjeve družbe. — Ali si moremo misliti večjo nesramnost in bolj zaslepljeno sovraštvo do slovanskega naroda? In tak list izhaja tu v Gorici, piše in urejuje ga židovska žena, tiska ga Paternolli in je ob enem — uradno glasilo!!!

Majzlobnejše se je pa ta list zakadil v beneške Slovence letos. Naši čitatelji se morda še spominjajo dopisa v „Novi Soči“ pred Božičem o razširjenju družbe sv. Mohorja na Beneškem. Takoj je gospódi pri „Corrieru“ zavrela kri in začela je zvoniati, da se je razlegalo po celi Italiji, o nevarnosti, ki preti kraljestvu od „slovanskega gibanja“ med beneškimi Slovenci, ki se trosi med nje izza meje avstrijske. — Da bi bil šum toliko večji, pisal je neki goriški irredentovec v grasko „Tagespost“ dopis „iz Vidma“, v dunajsko „Neue fr. Presse“ pa s Tr-

biža. Dopisa sta si podobna kakor jajcu jajce; čeli stavki so enaki v obeh dopisih; vrhu tega se oba dopisa naslanjata na omenjeni dopis v „Novi Soči“. Kje v Vidmu ali na Trebižu se nahajajo taki bralci našega lista, ki so ob enem toliki sovražniki Slovincem na Beneškem?! Skratka: dopisa sta bila skovana v Gorici, ne pa v Vidmu in na Trebižu, ter z namenom, da jih objavi tudi „Corriere“, da takó laške vladne kroge prej pridobi za svoje hujskarije, češ, če celó veliki nemški časopisi v Gradcu in na Dunaju takó pišejo, mora že biti kaj resnice na tem.

S takimi spletkami je „Corriere“ vzbudil v Italiji celo časnikarsko vojsko proti beneškim Slovincem. Ko sta pa dva časopisa nastopila kot zagovornika beneških Slovincem, češ, da družba sv. Mohorja je čisto nedolžna bratovščina in da beneški Slovenci so dobri in zvesti podaniki svojega kralja, bil je zopet „Corriere“ tisti nesramnež, ki je na avstrijskih tleh podlo pobijal take Slovincem bolj pravične izjave italijanskih časopisov. Od kod tolika skrb „Corrierova“ za Italijo? Kaj njemu mari za notranje zadeve sosednje države?! In „Corriere“ se je še ponašal s tem, da je opozoril merodajne laške kroge na — slovanske sanjarije v Italiji!

Res, zasługa je „Corrierova“, da so te „nevarne sanjarije“ prišle v razgovor celó v italijanski zbornici, kjer je začel znani žid in najhujsji irredentovec Barzilai ropotati proti slovanskim in panslavističnim agitacijam, ki se iz zaveznične Avstrije širijo tudi med Slovence na Beneškem. To je že grozno, kaj vse je ta mož izbruhal proti Slovanom in tudi proti Avstriji, ki je ognjišče takim agitacijam.

Tega iz Trsta zaradi irredentizma izgnanega žida je prav odločno zavrnil poslanec onih krajev grof Luigi Puppi, ki je židu povedal, kar mu je tikalo, ter svečano zatrdil, da beneški Slovenci so zvesti podaniki Italije. — In čujte, zopet se je oglašil „Corriere“, ki je spustil na dan celo filipiko proti grofu Puppiju, razkladujoč mu „patrijotizem slovanskih narodov“ takó nesramno, drzovito in za vse Slovence žaljivo, od konca do kraja pa lažljivo, da nimamo dosti besedij, s katerimi bi ga mogli po vrednosti okrcati. Naposled prepričuje še grofa Puppija — torej avstrijski list poslanca italijanske zbornice! — da vendarle ima „Družba sv. M.“ svoje ude med beneškimi Slovenci, kjer bi jih ne smela imeti, da duhovniki ščuvajo in nandušujejo ben. Slovence le za mater Slavijo, ki je njih edina domovina, da je v Dreki že plapolala slovanska trobojnica itd. itd. česar Italija gotovo ne sme hladnokrvno gledati, marveč mora o pravem času odvrniti zlo, ki ji preti, itd. Kolika skrb!

In tak list izhaja v avstrijski Gorici! Tak list vzdružuje po večini tisti, ki za svoje življenje neobhodno potrebujejo slovanskih novcev, tak list torej posredno vzdružuje prav za prav mi Slovenci sami, ker podpiramo nam nasprotno trgovce, obrtnike, odvetnike, zdravnike, zemljemerce itd. v Gorici. Ali ni naša sveta dolžnost, da se skrbno ogibamo dati le en krajcar zaslužka po nepotrebnem našim nasprotnikom? Slovenci, vzdravimo se vsi do zadnjega in zarotimo se, da kdor v Gorici je naš narodni nasprotnik, nima dobiti novčiča iz naših rok! — Rodoljubi na deželi lahko izvedo, kdo v Gorici so „Corrierovi“ najboljši pristaši, pred katerimi naj potem svariyo svoje prijatelje in znance ter ostalo ljudstvo. To je edino, pa mogočno orožje, s katerim se rešimo takó strastnih nasprotnikov, kakoršni se zbirajo okoli židovske urednice Paternollijevega lista.

DOPISI

V Gorici, 12. januarja. (Spletke proti „Novi Soči“.) — Gospod urednik! Hude borbe ste imeli proti koncu leta 1891. s svojimi nasprotniki. Prav ste pisali o svojem času, da nekateri gospóde v Gorici (in med njimi se odlikujeta o vsaki priliki dva) ne morejo še mirno spati na dosedanjih lovorikah in da bi radi zopet začeli oni grdi domači prepir, o katerem vsi želimo, da bi

ga za vselej preživeli. Strast in zavist jima ne dā menda miru ne po noči ne po dnevu, da vedno in vedno kujeta nove načrte, po katerih bi dala odduška izbruhom preplemenitega svojega srcā. Posebno pa jima hudo dā — tudi njiju zdravju škoduje! — da nimata lista, ki bi jima bil vselej na razpolago, kedar bi hotela dati svoji jezi tudi očiten izraz ter od časa do časa ponagajati — večjega pomena itak nimajo njiju spletke! — narodno delujočim možem na Goriškem, v prvi vrsti seveda svojem duhovnemu tovarišu dr. Gregorčiču.

Moža pa sta previdna, ona razumeta svoj „plemeniti“ posel, to moramo priznati. L. 1889. sta upregla dr. M. v uredniški jarek, nadejaje se, da jima bo on pomagal do zaželjenega cilja. Pa vsi ti možje skupaj so v kratkem času korenito pogoreli! — Ker z dr. M. ne grē, izumela sta ta dva gospoda nov načrt, kateri so odobrili tudi drugi njiju soborilci v Gorici. Misel ni bila slaba, kajti gospodje niso nameravali nič manj in nič več nego da bi „N. S.“ bila — cerkveno prepovedana, torej na indeksu. Vse je bilo že pripravljeno in v veseli družbi zatrdil je neki hudomušnež celā, da je „veliki katolik“ v tretjem nadstropju skoval že nekaj pastirski list proti „Novi Soči“, kateri bi skušal podtakniti po ovinkih v — podpis cerkveni oblasti.

Takó daleč sega strast in zaslepljenost pa ponižna pokorščina (!) „nusterkatolikov“ v Gorici! V Gorici izhaja časopis, ki pri vsaki priliki kaže svoje židovsko-liberalne barve, a še nihče se ni zganil proti njemu na enak način, kakor se je z veliko gorečnostjo pčtenjalo proti „N. S.“, katerej tudi najveljavnejši cerkveni dostojanstveniki dajejo spričalo, da nikjer ne greši — vsaj ne z namenom! — proti katoliški veri ali splošni pravosti. Toda oni časopis je — italijanski, „N. S.“ pa je slovenska, to je razloček!!

Da bi pripravila ugodno polje takej prepovedi „N. S.“ in torej pot novemu listu po svojem srcu in ukusu, znala sta pridobiti dr. M., da je proti koncu leta 1891. začel še siloviteje mahati po „N. S.“, razburjati duhove navzdol ter uplivati in prepričavati navzgor.

Vemo prav natančno, kakó je končala vsa ta komedija, a povemo naj le na kratko, da so gospodje korenito — pogoreli. Zaradi tega je bila tiste dni grozna jeza med njimi. Joj, kakó so zabavljali! — prav robato! — med štirimi stenami! Neki mlad kapelan je rolnel proti svojem vladiki: „Kaj, če se za to ni, potem naj pa gre, mi ga ne potrebujemo!“ — Da, radi verujemo, gospoda, da ga Vi ne potrebujete, ker on je s svojo pravičnostjo in razumnostjo Vam in Vašim neplemenitim namenom na poti! Hvala bodi Bogu, da je temu takó, kajti če bi Vi imeli besedo, ne vemo, kaj bi nastalo. — Toda oni, katerega Vi ne potrebujete, znā dobro soditi naše razmere in vidi tudi v Vaša srca — zató s svojo merodajno in modro besedo preprečuje zló, ki bi lahko nastalo po Vaši strastni zaslepljenosti. Bog ga ohrani!!

To so razlogi, da so gospodje nastopili novo leto brez novega lista. Ali se jim letos pomiri stara strast, bomo videli.

Dosta v e k, dné 21. jan. — Gospod urednik! Ako objavite moj dopis, kakor ste nekako obljubili, blagovolite sprejeti še naslednji dostavek:

Ko je znaney gospódi v starem letu izpodeltel premodri načrt, o katerem govori prvi del tega dopisa, iztuhtali so v novem letu še modrejši, hotéči po ovinku in posredno doseči svoj namen. Čujte!

Ona gospóda dobro vé, da imā med duhovščino v obče jako malo prijateljev. Do duhovščine v obče se torej ne more obrniti, ako potrebuje podpore v svojih „plemenitih“ naporih, kajti takim potom ne more računati na ugoden uspeh. Pač pa se je nadejala doseči več uspeha pri — preč. gg. dekanih. Skoraj gotova je pa bila srečnega izida, ko se ji je posrečilo pridobiti za svoj načrt uplivnega gospoda ... (ne zamerite, da med mnogim črtanjem iz Vašega povsem resničnega dopisa tudi imenu onega preč. gospoda nismo prizanesli. Ni potrebno! Uredn.)

In kak je bil ta načrt? Evo: Vsi preč. gg. dekani naj kot „Spitzen der Behörde“ pošljejo do prejasnega vladike nekako spomenico, v kateri izjavijo svojo veliko skrb za „sveto vero“ med slovenskim narodom na Goriškem. Da bi se to zlo prepredilo, treba je dobrega, v katoliškem duhu pisanega časnika. Da bi pa to podjetje imelo božji blagoslov, naj bi se prejasni vladika izrekel kot pokrovitelj kakemu časopisu, skrbel naj bi za urednika, ki bi bil seveda v vsem njemu odgovoren, itd. itd.

Kakó krasen načrt, ali ne? Gospóda so bili gotovi, da taka bogoljubna želja in skrb mora biti uslišana. „Nova Soča“ bi dobila s tem seveda smrten udarec (?) iz ž njo vred vsi tisti, ki so uzročili sedanji preobrat na Goriškem!

Prav rad bi povedal na polna usta, kaj so gospodje dosegli s svojim zahrbtnim spletkarstvom. Toda zadel bi jih preveč v živo. Le toliko naj rečem, da manj kot v starem letu s prvim načrtom.

Res, čuditi se moramo vstrajni predrznosti in strastni zaslepljenosti one gospóde v Gorici, ki še zdaj ne neha kovati splet-karij proti poštenim sedanjim razmeram

na Goriškem. Ko so jej pošla že vsa druga sredstva, dovoljena in nedovoljena, pošena in nepošena, hoče se skriti za varnimi plečami premisljivega vladike, njega neposredno zaplesti v politično borbo ter postaviti ga na čelo peščici mož v Gorici in bližnji okolici, ki bijejo zaslepljen boj proti „N. Soči“ in celemu slovenskemu narodu na Goriškem. Kje so gospodje zgubili pamet?! — Bogu in modrosti našega prejasnega vladike bodi hvala, da so se vse take premišljene nastavljenе spletke razbile v prazen nič. Vsak pameten človek pritrdi, da v naših domačih preprih mora oseba Njegove Preuzvišenosti ostati nad strankami, kajti On je višji dušni pastir vsem prebivalcem te škofije. Da bi pa očitno nastopil proti „N. S.“ in možem, ki so za njo, v to je še najmanj uzroka. Ako bi imelo priti do kaj podobnega, zgoditi bi se moralo v laškem, ne pa v slovenskem taborju.

Dostavek uredništva. — Ne zamerite, da smo Vaš dopis mnogo skrajšali in ublažili. Imejmo potrpljenje tudi z nasprotniki! Tudi z deželo smo prešli nekaj pojasnil in poročil o takih spletkah proti našemu listu. Izvedeli smo popolnoma natančno, kateri preč. gg. dekani niso podpisali spomenice. Vemo pa tudi, kake konference so se vršile v ta namen pri onem uplivnem gospodu, ki je o volitvah obečaval dobre službe tistim, ki bodo glasovali in delovali proti „Slogi-nemu“ kandidatu. Vemo tudi prav natančno, kateri gospodje so se udeleževali onih konferenc; med njimi je bil le eden posveten musterkatolik. Toda o vsem tem za zdaj niti besede, ker upamo, da gornji dopis, če tudi skrajšan, zadoščuje.

Bukovo pri Cerknem, 18. januarja. (Naša šola in krajni šolski svet.) — Skrb za prihodnost naše mladine mi narekuje ta dopis, kateri naj slavno uredništvo blagovoli sprejeti v svoje predale.

Pred leti volil se je tudi za našo občno krajni šolski svet. Izvoljeni možaki so ponosno nastopili svojo novo službo, mi pa smo radovedno gledali, kdaj nam pridobē vsaj enorazredno ljudsko šolo, katere živo pogrešamo. Pri nas je namreč dvakrat po štirideset in še več otrok, ki bi morali v šolo hoditi, a vkljub temu je 10. t. m. minulo že drugo leto, kar je šola zaprta. Tedaj že celi dve leti tava naša mladina popolnoma brez šolskega pouka! Kaj bo iz nje?!

Čuditi se meramo, da niti eden naših mož v krajnem šolskem svetu se ni oglasil zaradi naše zaprte šole. Ali je krajni šolski svet tukaj edino le zaradi tega, da možem, ki sedé v okrajnem šolskem svetu, pri volitvah ne nasprotuje?

Pač, naš krajni šolski svet je dal enkrat vendarle glas od sebe, da mu je naša šola „pri srcu.“ — Naš preč. g. župnik, gotovo tudi on vse dobro pričakuje od krajnega šol. sveta, povabi može skupaj, da ukrenejo kakó in kaj je storiti zaradi šole. In kaj se je sklenilo? Čujte! Ud krajnega š. sveta je ponudil za učitelja svojega sina Jakoba, češ, za bukovsko šolo bo že dober. Joj, to bi bil učitelj, ki ne zna šteti od sto nazaj! Take nazore ima naš krajni š. svet o ljudski šoli!

Drugi ud je napravil v svojem kozolcu kegljišče, kjer se zbira po leti mladina obojega spola iz štirih vasi, po zimi pa požira lepe izgled v zaduhlih sobah neredko zbrane družbe kvartacev. Kaj bo z našo mladino, ako pojde tako naprej? Prosimo višje šolske oblasti, naj se nas vendar spomnijo, da bo enkrat konec sedanjim žalostnim šolskim razmeram.

Politični razgled

Notranje dežele.

Državni zbor. — Po sprejetju trgovinskih pogodb prišlo so v poslanski zbornici v razpravo resolucije, ki so bile stavljene tekom razprave o pogodbah. Prva resolucija pozivlja vlado, naj oskrbi statistiko tovarnega prometa na vseh avstrijskih železnicah, da se bo vedelo, kakó velik je promet v domačih deželah in pa oni s tujino. Druga resolucija zahteva, naj se vlada pogodi z zavezničimi državami, da se osnuje načrt splošne trgovinske statistike. Taka pregledna statistika bi bila jako koristna za trgovce in izdelovalce, pa tudi za države, ki bi mogle v prihodnje z večjo gotovostjo sklopiti trgovinske pogodbe. Obe resoluciji sta bile brez ugovora sprejete. — Tretja resolucija je pa še večje važnosti; zahteva namreč, naj vlada na vse možne načine pomaga onim obrtnim strokam, ki bi kakorkoli trpele vsled novih pogodb, posebno pa z znižanjem železničnih tovornih vozarin in izravnanjem davkov. Kar se tiče domačega platnarstva, naj vlada pospešuje pridelovanje lanu, naj zniža carino na sodo, kalcinovo vodo in klor, ki se rabijo v tej obrti, slednjič naj daje s pomnoženimi vojaškimi zahtevami tudi platnarjem več dela. Ta resolucija je bila sprejeta po daljši razpravi, v kateri so razni poslanci izražali vladi še svoje posebne želje. — Pri tej priliki oglasil se je tudi slovenski poslanec Viljem Pfeifer in izjavil, da je določba o vinski carini za vino-rodne kraje nevarnejša nego celo trtna uš. Državni zbor priklimal je dogovorom diplomatov, kar spominja na cesarja Kaligulo, ki je imenoval svoje konje za senatorje, ker jim ni bilo treba drugega delati nego kinati. Trgo-

vinske pogodbe so posledica političnih zvez. Zavezniki so primorani množiti vojne svoje sile in ker Italija teh bremen več nositi ne more, morala jih je prevezeti Avstrija — kupiti mora italijansko vino. Ali ni dovolj, da mora Avstrija preživeti leto za letom 100.000 podanikov italijanskih, kateri pridejo k nam kot zidarji itd. ter nesó zaslužek iz dežele? Ali ni dovolj, da ribarijo italijanski ribiči ob obali dalmatinski in istrski na škodo domačinov? In zakaj za te naše žrtve je — irredentizem. Pfeiferjev govor naredil je na zbornico velik utis.

Dne 25. t. m. je zbornica razpravljala o draginskih dokladah nižjim državnim uradnikom in slugam. Sprejeta se je resolucija, ki vladi naroča, naj potrebno ukrene, da se jim gmočno stanje olajša, in naj ustrečnim potom zahteva potrebni kredit. Sprejeta je bila tudi resolucija, naj bi vlada imenovala vsaj tretjino sodnikov svetovalcem, pustivši jih na dosedanjih mestih, konceptnim praktikantom in avskultantom pa naj dá adjutum 500 oziroma 600 gld. na leto od dneva prisega naprej.

Ustavljena pravda. — Čitateljem našim je gotovo še vedno v živem spominu velikanski polom na dunajski borsi, kateri je uzročilo kratko poročilo v „Wiener Tagblattu“ o audijenci vitezja Javorského pri cesarju. V poslanski zbornici je bilo podanih radi tega več interpelacij, ki so zahtevale, naj se ostro postopa proti uzročiteljem onega poloma na borsi. Proti imenovanemu listu je državno pravdnistvo napelo kazensko preiskavo, katero je pa te dni nenadoma — ustavilo. List je torej zmagal!

Zunanje države.

Nemčija. — V pruskem dežel-nem zboru je prišel v razpravo načrt novega šolskega zakona, ki je v verskem oziru mnogo boljši nego sedaj veljavni zakon avstrijski. Pruski šolski načrt določuje vse ono, kar so zahtevali avstrijski škofje. Liberalci se mu zaradi tega protivijo. Državni kancelar Capri-vi je krepko zagovarjal ta načrt, rekoč, da so med njegovimi nasprotniki le tiste stranke, ki žele brezverske šole. Pruska vlada pa želi narediti mir v deželi ter odstraniti zadnje ovire blagodejnega sporazumljenja med prebivalci raznih veroizpovedanj. Ko bi bil dostavil „in narodnostij“, pa bi bil njegov zagovor tak, da bi mu prav od srca tudi mi zaklicali: Dobro! dobro!

Cesarjev brat princ Henrik je nevarno zbolel za hripo.

V Monakovu je umrla 26. t. m. za hripo in unetjem pljuč nadojvodinja Maks. — Tudi mati Njenega Velicanstva naše cesarice nadojvodinja Ludovika je zbolela za hripo in umrla. Torej žalost za žalostjo v presvetli hiši habsburški!

Bavarski kralj Oto je nevarno zbolel. Smrt je skoro neizogibna. Sicer je kralj dušerno že zdavno bolan, tako da ima regenta v osebi princa Luitpolda, tasta naše princeze Gizele.

Rusija. — Hripa tudi na Ruskem zahteva mnogo odličnih žrtve. Dne 25. t. m. je umrl veliki knez Nikolaj Nikolajevič, ujec carja Aleksandra. Rojen je bil l. 1827. v Petrogradu. Grška kraljica je njegova hči.

Ruski car je poslal našemu cesarju o priliki smrti nadojvodne Karola Saleatorja jako sočutno in presrečno pismo. Tako poroča „Corresp. Russe.“

General Gurko, znan iz zadnje rusko-turške vojske, zdaj guverner v Varšavi, je bil zadnje tedne predmet mnogoterim časniskim pisarijam. Raznesla se je bila namreč vest, da bo moral odstopiti, ker je z nekim neresničnim poročilom zgubil carjevo milost. Zdaj se je pa pokazalo, da vse to nič res ni in da general Gurko ostane na svojem mestu. V obče se misli, da bo Gurko vrhovec poveljnik ruske vojske, ako bi nastala vojna z Nemčijo.

Balkanske države. — Med srbsko in bolgarsko vlado nastala je neka napetost, ker se zadnja jezi, da prva daje preveč potuhe bolgarskim ubežnikom. Ki se čutijo v Srbiji povsem na varnem, da od tamkaj kujejo raznorodne zarote in spletke proti bolgarski vladi. — Sredec in Plovdiv, glavni mesti severne in južne Bolgarije, sta od 24. t. m. zvezani tudi s telefonom. Tu črta meri 160 kilometrov.

Rumunski kralj je bil zadnje tedne na potovanju po Evropi. Dne 24. t. m. se je pa vrnil čez Dunaj domov v Bukarešt.

V srbski Skupščini je bila podana vladi jako ostra interpelacija, kakó se je mogla odločiti k nesrečnemu koraku, da se je kraljeva mati Natalija s silo pregnala iz Srbije. — „Videlo“ poročada, da je ruski poslanec Persiani na nalog iz Petrograda napravil poskus o pomirjenju vladarstva s kraljico Natalijo.

Porta bo v kratkem imenovala turškega generalnega konzula v Dubrovniku; to mesto je bilo že nekoliko let prazno.

Bolgarski mogotec Stambulov se je obstrdel v stegno. Na sprehodu je potegnil iz žepa samokres, ki ga je nadlegoval, a pri oni priči se je izprožil in obstrdel mu stegno. Rana ni nevarna.

Domače in razne novice

† Ivan Železnikar,

urednik „Slovenskega Naroda“, umrl je v torek 26. t. m. ob 9½ zjutraj za rakom v grlu v deželni bolnici v Ljubljani. Sijajen

pogreb, katerega so se udeležila razna ljubljanska društva, vršil se je učeraj ob 4. popoldne. — Zapustil je udovo in petero otrok.

Porojen je bil dné 28. dec. 1839. v Stiški vasi pri Cerkljah na Gorenjskem Gimnazijo je dovršil v Ljubljani l. 1859.; na Dunaju se je učil pravoslovju, katerega pa ni dokončal. Služboval je pozneje pri notarju Rateju v Slov. Bistrici, od koder je prišel l. 1881. kot urednik „Slov. Naroda“ v Ljubljano. Bil je pri tem listu že l. 1871. v Mariboru, a je to opravilo popustil in se vrnil k notarju Rateju. Predno je postal sam urednik je mnogo pisal v razne slovenske liste, kakor v „Novice“, „Slov. Gospodar“, v Einspielerjev „Slovenec“, ter pokazal že takrat svojo izurjenost in spretnost v težavni nalogi slovenskega časnika.

Končamo ta kratki životopisek z zadnjo „Edinostjo“, ki je vskliknila: „Uverjeni smo, da kraj groba nadarjenega slovenskega časnika-uratelja politične strasti ter da tudi politični nasprotniki pokojnikovi ne odrečejo svojega sočutja žalujoči rodbini! Bog podeli mir in pokoj duši pokojnikovi!“

Osebnost. — Gospod Albert grof Coronini-Cronberg, sin našega glavarja in c. kr. avskultant v Gorici, napravil je te dni s prav dobrim uspehom svoj sodnijski izpit v nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku. Pozná pa precej dobro tudi ruski jezik.

V petek ob 6. uri zjutraj je umrl v Gorici živeči upokojeni duhovnik č. g. Štrukelj Gregor. Svečan pogreb se je vršil v nedeljo ob 1½ popoldne. Udeležila se ga je mestna duhovščina, bogoslovci in mnogo drugega občinstva. Zapustil je jako lepo imetje v gotovini. Glavni dedič je baje pokojnikov nečak v Lijaku za Gajševico. Mir njegovi duši!

Finančni tajnik gosp. F. Jelusič imenovan je finančnim svetovalcem pri finančnem ravnanstvu v Trstu. „Edinost“, ki pozná gospoda svetovalca, je jako zadovoljna s tem imenovanjem. Prav je, da tudi v finančno ravnanstvo pridejo naši možje na odlična mesta!

V St. Petru je umrla 24. t. m. tašča gospoda deželnega glavarja visokorodna gospa Sofija Amalija grofica Christal-nigg, rojena baronica Bors in Borsod. Imela je 84 let. Jako slovesen pogreb, katerega se je udeležilo mnogo plemenite in druge gospode iz Gorice, vršil se je v torek ob 4½ popoldne. Naj v miru počiva!

V Velikih Žabljah pri Ajdovščini je umrl učitelj tamošnje šole gosp. Franc Vilhar. Rojen je bil l. 1852 v Studenem na Kranjskem; učiteljeval je od l. 1876., kot stalno nameščen učitelj pa od l. 1882. Naj v miru počiva.

Slovenska šola v Gorici na stroške mestne občine ni več daleč, kakor se nadejamo iz raznih ugodnih znamenj. Gospóda v mestni hiši je bila vrgla sicer prošnja slovenskih starišev pod klop, toda zanimati so se začeli za njo merodajni visoki krogi ter spravili to uprašanje v pravi tek. Čujemo, da so bili slovenski stariši na višji ukaz klicani na municipij, da so odgovorili na nekatera uprašanja ter svojočno podpisali ali podkrižali svoje izpovedi. Stariši so se z malimi izjemami jako dobro vedli (najslabše nekateri — razumniki, ki se svoje sence bojé), takó da je zahteva slovenskih starišev tudi uradno potrjena. — Nekateri mestni očetje so imeli baje že nekaj posvetovanj, kakó bi zaprečili ustanovitev slovenske šole. Trdno smo prepričani, da bo njih trud zastoj. Celó mestni pisarji so morali naštetih nad 3200 Slovencev v Gorici, a tem tičejo gotovo tudi slovenske ljudske šole. Zastonj ves trud, gospóda, mari potrudite se v to, da s prihodnjim šolskim letom že dobimo potrebne šole, ker to bi mnogo koristilo prijaznemu občevanju med obema narodnostima v goriškem mestu. Ako nam napoveste boj, tudi prav; a vedite, da v takem slučaju bi se utegnil boj razviti v vašo škodo do skrajnosti!

Pustne zabave v slovenskih društvenih v Gorici začele so jako dobro, ker zanimanje za nje je veliko v vseh naših krogih. „Goriška Sokola“ nedeljska zabava je bila jako živahna, udeležba prav obilna. Mladina se je jako lepo in dostojno zabavala pred očmi pazljivega odbora in starišev. Pri veselicah „Goriškega Sokola“ učé se zlasti nižji krogi našega meščanstva dostojnemu, lepemu vedenju in poštenemu razveseljevanju. S tem se zlasti naša mladina odvrca od tistih plesov in zabav v mestu, kjer se nič lepega ne vidi in ne sliši, kjer je razbrzdana mladina povsem brez nadzorstva in pametnega vodstva. — Zato mora vsak zaveden Slovenec delovati za to, da se bo slovenska mladina udeleževala le zabav v naših društvih, ki so jim pristopna, druge plesne in zabave v mestu pa da bi popolnoma opustila. Potem se nam ne bo bati za dušni in telesni ter narodni blagor našega življa v Gorici.

„Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici“ priredi svojim udom v drugi polovici prihodnjega meseca „Besedo“ z jako zabavnim in poučnim sporedom. Predstavljala se bo tudi igra „Svoji k svojim!“

„Goriška Čitalnica“ bo imela 2. febru- arja svoj prvi n a v a d n i ples. Zato tudi našim damam ni treba kdo vé kako skrbeti za toaleto ali opravo!

„Corriere“ je dobil od nekega svojega prijatelja italijanski dopis kurata Mihaela Paulinija v Kredu pri Kobaridu z dne 22. avgusta 1826., s katerim je naznanil okrajni gosposki v Tolminu, da se tamkaj ni moglo ničesa nabrati za pogorelce v mestu Jasto. Tudi uradni pečat nosil je italijanski napis „Cappellania curaziale di Creta.“ — Na to je „Corriere“ dostavil: Sreča za Paulinija, da je umrl o pravem času, kajti dandanes bi doživel marsikako preganjanje, ako bi se drznil odpisati podoben dopis brez „pipic in kljuk“, t. j. če bi pisal v italijanskem jeziku. — Naposled je sklenil svoje modrovanje: „V tistih časih so se duhovniki posvečevali veri in cerkvi, danes pa bolje da molčimo in napravimo točko.“

Mi tudi menimo, da je za „Corriera“ najbolje, ako bi molčal o takih rečeh. Seveda, to bi bilo po volji goriškim židom in lahomom, ako bi se povrnilo zopet oni „zlati čas“ 1. 1826., ko smo Slovenci še narodno spali. Toda po dolgem spanju smo se pa zbudili, zato ne trpimo več one teme, v kateri so se celo v Kredu pisali uradni dopisi v italijanščini, ne oziraje se na to, kaj poreče tistih par lahončkov v Gorici.

Drobne novice. — Hribo imajo večinoma že po celi deželi. Tudi z Bolškega nam dohajajo glasovi o nji. Hujsa je v Furlaniji nego v hribih, hujsa v okolici nego v Gorici. V mestu je nimamo posebno veliko, tudi huda ni. Starim in bolehnim osebam pa je nevarna tudi tukaj.

— V Divači se je po noči med 23. in 24. t. m. ustrelil 22 letni železniški uradnik Lieberer. Povod samomoru je bil najbrže ta, ker ga je vodstvo južne železnice odpustilo iz službe zaradi poneverjenja nekaterih novcev.

— V dvorani društva „Casino di Cura“ bo 2. februarja ob 8. zvečer koncert glasovitih dam g.čne Josipine Scaramelli, ki bo svirala na gosli in gospe Ide Denk de Doroszlai, ki bo svirala na glasovirju. Obe ste že proslavljani umetnici. Spored je jako zanimiv in izbran. Vstopnina 80 kr., za sedež prve vrste gld. 1.20.

Politično društvo „Zavednost“ v Podmelnju bo imelo v nedeljo 31. t. m. ob 2½ popoldne svoj glavni občni zbor v hiši Luke Breliha. K obilni udeležitvi uljudno vabi — odbor.

Podružnica družbe sv. C. in M. v Komnu bo imela na Svečnico 2. februarja ob 3. popoldne izredni občni zbor v občinski pisarnici. K obilni udeležitvi vabi vse ude — odbor.

— **Podgorski pevski zbor** je v nedeljo jako lepo popeval v St. Andrežu pri g. županu. Lepo narodno petje je zbralo okoli njih mnogo hvaležnih poslušalcev, ki so vrle podgorske fante po vrednosti pohvalili. Tudi v St. Andrežu se snuje pevski zbor. Dobro! Le naprej!

— V St. Andrežu je v torek zgorel triletni otrok, ki je drugi dan za opeklinami umrl. Dekla, ki ga je varovala, je šla po vodo, med tem pa se je otroku užgala obleka. Dekla je od strahu utekla, da baje še danes ne vedo za njo.

— **Ženska podružnica sv. C. in M. v Gorici** bo imela v nedeljo teden 7. t. m. ob 3. popoldne svoj redni letni občni zbor v prostorih tukajšnje Čitalnice po navadnem dnevnem redu. Častite gg. družbenice so uljudno vabljene, da se udeležijo tega zborovanja v obilnem številu.

— V Rihembergu se je vendarle vršila volitev novega župana. Izvoljen je bil gospod Anton Pečenko, veleposestnik v Rihembergu. Naj bi se novemu gospodu županu posrečilo opravičiti zaupanje, ki se je stavilo vanj, ter pridobiti za se tudi sedanjega nasprotnike!

— **Naša rojakinja**, slovenska pisateljica gospa Pavlina Pakova na Dunaju, rojena Doljakova iz Solkana, čitala je v „slovenskem klubu“ na Dunaju svojo razpravo „Aforizmi o ljubezni“, s katero je zbudila splošno odobravanje in pohvalo med odličnimi poslušalci. Gosp. dr. Simončič je pozneje napil tej naši duhoviti rojakinji, katero je stavil kot uzor vsem Slovenkam. Goričani smo ponosni na to rojakinjo našo!

— **Bralno društvo** v Kozani bo imelo v nedeljo 31. t. m. od 5. pop. svoj predpustni ples v dvorani pl. Reje. Vstopnina za gospode 1 gld.

Narodna enakopravnost začela se je pri nas na Primorskem v zadnjem času najboljše izvrševati v onih c. kr. uradih, v katerih je bila najmanj poznana: to so c. kr. davkarski in finančni uradi. — Čitateljem našim je znana okrožnica finančnega ravnateljstva v Trstu do vseh podrejenih uradov z dne 2. nov. 1891. št. 2194, s katero je bilo zaukazano, da se morajo vse uloge reševati v tistem jeziku, v katerem so pisane, zapisniki pa da se morajo pisovati v jeziku, katere govori stranka. Prepričali smo se, da se ta naredba od onega časa tudi izpolnjuje; izjeme se polagoma odpravijo.

To je jako lep napredek v izvrševanju narodne enakopravnosti! Toda storil se je v tem oziru še korak dalje! Davkarje in finančni uradi so namreč dopisovali občinam po deželi večinoma v nemškem ali laškem jeziku, česar gori omenjena okrožnica ni zabranjevala. Visoko c. kr. finančno

ministerstvo pa je na pritožbo občine Pazin v Istri zaukazalo z odlokom 30. dec. 1891. št. 45.837, da c. kr. davkarski uradi se morajo posluževati pri dopisovanju z občinami tistega jezika, kateri je v občini uradni jezik.

Opozarjamo na ta odlok vse naše občine na deželi, da se bodo mogle nanj opirati, ako bi trebalo kak c. kr. davkarski urad nanj spomniti. To bo potrebno posebno v Korminu, Trzinu in v Ajdovščini, kjer so davkarje povsem v laških rokah. — Slavna c. kr. glavna davkarja v Gorici se že ravna po tem odloku, kajti v slovenske občine piše le v slovenščini. Videli smo nekaj takih dopisov, ki so bili pisani v precej lepi in pravilni slovenščini. Sposobnih močij je torej dosti, le volje je treba od — zgoraj, pa gre. Le tako naprej!

Enakopravnost pri sodiščih. — Nadejati se je, da bo imel govor našega gospoda državnega poslanca dr. Gregorčiča o naših pravosodnih razmerah na Goriškem ugoden uspeh k boljšemu. Nekatera znamenja kažejo tak preobrat k boljšemu.

Želeti bi bilo, ako bi tudi „konservativni“ pravosodni minister posnemal svojega liberalnega finančnega tovariša ter izdal vsaj enake določbe, ki veljajo zdaj za c. kr. davkarske in finančne urade, kakor smo videli v predstojemem sestavku. Tudi pri sodiščih naj bi se torej uveljavilo načelo, da: 1. vse slovenske uloge morajo biti tudi v slovenščini obravnavane in rešene, — 2. s slovenski govorečimi strankami morajo se brez zahtevanja pisati tudi slovenski zapisniki, — 3. v slovenske kraje morajo se od sodišč posiljati le slovenski dopisi.

Vabilo na skupno naročbo bakrenega vitrijola. Za pomlad tekočega leta vabi kmetijsko društvo vse tiste kmetovalce, kateri se mislijo oglasiti za skupno naročbo bakrenega vitrijola (avstrijski pridelek 1. vrste) po naslednjih ugodnih pogojih:

1. Najvišja cena blaga, katero se izroči v Gorici v založnici brez vseh drugih stroškov v prvi polovici aprila meseca, kvintal 19 gl. 50 kr.

2. Za zavoje, to je papirnate ali platnene žaklje, bo plačati, kolikor v istini stanejo. — Od izvirnih sodov, držečih 250 kilogramov ne bo plačati nič.

3. Naročiti treba najmanj 10 kilogramov.

4. Pri naročbi je plačati 5 gld. varščine od vsakega kvintala (50 kr. od vsakega 10 kilogramov). — Kupno ceno je poravnati pri izročitvi blaga.

5. Naročbe se sprejemajo v uradu kmetijskega društva do 15. marcija t. l. C. kr. kmetijsko društvo v Gorici dne 5. januarja 1882. Predsednik Coronini.

Katoliško politično društvo v Podgori priredi v nedeljo teden 7. februarja veselico s petjem, deklamacijo in igro „Gluh mora biti“. Veselica obeta biti jako lepa, ker je prireditelj v spretnih rokah! — V zadnji seji se je odbor takó-le sestavil: predsednik in blagajnik Anton Klančič, tajnik Vinko Vodopivec, podpredsednik A. Kocijančič, odborniki: Jos. Golob, Fr. Pavletič, Ant. Trpin, Jan. Hvala, Pet. Kumar in Stef. Makuc. Narodno društvo ob važni meji je izročeno s tem pravim rokam, ki lahko storijo za narod mnogo dobrega, ako bodo složne.

Bralno društvo na Št. Viškgori priredi dne 2. februarja t. l. v svojih prostorih (v hiši g. Jožefa Krivca Poljaka) veselico s sledečim sporedom: 1. „Pozdrav“, mož. zbor. Ig. Hladnik — 2. Govor. — 3. „Potoki teci“, meš. zbor. I. Laharnar. 4. „Župana“, deklamacija. 5. „Naprej Slovan“, mož. zbor. I. Laharnar. — 6. „Sveta noč“, ženski četverošpev. — 7. Igra: „Bob iz Kranja“. — 8. Brambovska, mož. zbor. P. A. Hribar. — 9. Srečkanje. — Začetek ob 6. uri zvečer. — Vstopnina 10 kr. — K obilni udeležitvi uljudno vabi. — ODBOR.

Iz Podgore nam je poslalo ravnateljstvo papirnice naslednji popravek: Ravnateljstvo ni nobenega delavca odpustilo iz službe. Kar se tiče pa onih dveh delavcev, ki sta bila v preiskovalnem zaporu, je reč takale: Žandarmerija ju je od dela odvedla v zapor. Ker sta ostala ondu čez tri tedne, sta s tem po postavi službo zgubila. Vkljub temu jima je ravnateljstvo obljubilo z ozirom na njiju potrebo, da ju zopet sprejme v delo, kakor hitro se po končanju pravdi skaže njiju nedolžnost. O vsem tem se je dalo na znanje okrajnemu glavarstvu. — Naposled ravnateljstvo zatrjuje, da v svojih opravilih ne daje nikakega povoda strankarski razdraženosti, ampak da gleda edino le na koristi papirnice. Opravičenim željam delavcev pa ustreza kolikor le mogoče in brez razločka narodnosti.

Ta popravek in zatrdilo slavnega ravnateljstva sprejemamo z veseljem na znanje. Vendar bi želeli, ako bi isto nekoliko bolje pazilo na podrejene upravnike, ki prepogosto zlorabijo svojo moč v strankarske težnje in namene.

Trst in Istra — „Slovensko pevsko društvo“ v Trstu, kateremu je na čelu učeni profesor dr. Karol Glaser, priredilo je v nedeljo 17. t. m. prvi letošnji koncert, ki se je izborno obnesel. Sodelovali sta tudi gospé Strasser - Čehová in Glaser - Dabrowska.

Pevsko društvo „Vesela“ v Skednju priredi 31. t. m. s sodelovanjem tržaškega

tamburaškega zbora koncert v dvorani gostilne Sancin - Vrbove. Spored jako obširen iz zanimiv.

— **Društvo „Hajdrih“** na Proseku je imelo o nedeljo svojo prvo predpustno veselico. „Edinost“ je priporočala tržaški mestni gospódi, naj se po možnosti udeležijo enakih veseljc v okolici, kajti okoličinom je v posebno vspodbujbo, ako vidijo, da se mestna gospoda za nje zanima. Res je! „Hrvatska Čitaonica“ v Kastvu je slavila v nedeljo 24. t. m. petindvajsetletnico svojega obstanka z lepo zabavo, ki se je izborno obnesla. Naj vrla Čitaonica čedaje krepkeje živi, cvete in raste!

— **Hripa v Trstu** precej hudo zanje. Od kar imajo tega nadležnega gosta, pomre za polovico veš ljudij nego navadno. — Ni je skoro vasi v Istri, ki bi hripe ne imela.

— **V tržaški bolnišnici** se je zdravilo lani 10.103 bolnikov; zdravih je šlo iz nje 8001, mrtvih pa so jih odnesli ali odpeljali 1112; ostalo jih je torej še notri 990. — Od vseh teh jih je bilo lepo število tudi iz naše dežele, med katerimi je bila gotovo večina takih, ki so se zdravili ondi na stroške naših občin, katere premogokrat tarejo prav bolniški stroški v Trtu!

Koroško. — Celovski magistrat je zavrnil slovensko ulogo „Katoliško-političnega društva za Slovence na Koroškem“, zahtevajoč, naj predloži tudi nemški prevod. To je storil vkljub temu, da je ministerstvo enkrat že določilo, da mora sprejemati slovenske uloge. Društvo se je pritožilo na deželno vladu z zahtevo, da mestni magistrat mora slovenske uloge sprejemati in jih v slovenščini tudi reševati. Ni dvoma, da društvo doseže svoj namen ter pridobi s tem slovenščini veljavo tudi v celovski mestni hiši. — Tudi pri nas v Gorici bo treba doseči, da se slovenske uloge ne bodo le sprejemale, kar se zdaj godi brez ugovora, marveč v slovenščini tudi reševale.

— **Za celovski „Mir“** nabral je gosp. Ivan Hribar med ljubljanskimi rodoljubi 207 gld.

— **Koroška kmetijska družba** je povsem v nemških rokah; v njej vlada Slovincem naravnost sovražna sapa. Ko so koroški Slovenci prosili poljedelskega ministra Falkenhayna, naj bi posredoval pri kmetijski družbi, da bi se nastavl slovenski potovalni učitelj za kmetijstvo in ko je minister uprašal njen odbor, ali bi bil tak učitelj potreben, odgovorili so modri gospodje, da bi bil čisto nepotreben in da si ga slovenska stranka želi le iz „političnih nagibov.“ Taki so koroški „liberalci!“

V Žabnicah pod Sv. Višarjami so bili izvoljeni v občinsko starašinstvo sami slovenski možje. Žabnice so zadnja leta v narodnem oziru jako napredovale, ker ima tamkaj „Mir“ jako mnogo čitateljev.

— **Celovski pobalini** so pobili okna v stanovanju g. Legata, vodje tiskarne družbe sv. Mohorja in vrlemu podpredsedniku tamšnjega političnega društva. V Celovcu so začeli torej posnemati istrske lahone!

V Beljaku je neka mlada ženska skočila v Dravo, ker se je bila nekaj sprla s svojim ljubimcem. Toda zadnji jo je rešil iz vode ter jo potem s pasom dobro pretepel. Skoro bi rekli, da je prav imel.

— **Novo železnico** utegnejo dobiti od Podklostra do St. Mohorja. V kratkem jo bodo baje že merili.

Načno ministerstvo je doslej ugodno rešilo že več prošenj za slovenske šole. Oglašati so se začele za nje pa še vedno nove občine. Ako pojde tako naprej, dobijo vsi koroški Slovenci tudi čisto slovenske šole, če tudi le polagoma. Hrabro naprej!

Poslanica*)

Iz županije Sv. Lucija, 25. januarja. — Gledé na opazko uredništva v zadnji poslanici: „ali so omenjene svote v preudarku za celo županijo ali pa za posamezne katastralne občine?“ — moramo opomniti, da omenjene svote se nahajajo v preudarku posameznih občin in sicer za občino Slap 440 gl., Idrija 400 gl. in Lom 150 gl. Na Montu je dolga pa več. Zato smo uprašali v obč. pisarnici dne 7. t. m. „ali se je drugo plačalo?“ Ako smo prav dobro razumeli pisarja, rekel nam je, „da so bukvice poslali v Gorico.“ (?) Nekateri so hoteli videti bukvice, zato so

*) Za sestavke pod tem naslovom uredništvo ne sprejema odgovornosti.

uprašali, da bi se prepričali, ali je res kaj plačano. Žalibog, da temu ni bilo tako. Do 11. t. m. ni bilo še nič plačanega, čeprav se nam je zatrjevalo dne 7. t. m., da so se bukvice poslale v Gorico. Tako se godi pri nas.

Tisti, ki so zunaj naše županije, ne vedo, koliko „gungilobe“ je pri nas; sodijo le po lepih besedah in obljubah, ki se delajo, a nimajo pred očmi davkoplačevalcev. Ako bi dotični gospodje morali plačevati po 74 % samó občinske doklade, mislim, da bi vse drugače sodili. Računimo: 74 % občinske doklade, za cestni odbor v delu in denarju 50 %, za šolski zalog 50 %, za deželni zalog 20 %. Tedaj na vsak goldinar izravnega davka je še 1 gl. 94 kr. doklade. Kam pridemo, ako pojde tako naprej? — Zato so pa vsi občinarji odločno stopili na noge ter dne 16. t. m. podali pismen ugovor proti preudarkom in računom. Vsi najboljše posestniki iz občin Slap, Idrija, Lom in Sv. Lucija so se podpisali. Samo pri Sv. Luciji se je podpisalo okoli 60 posestnikov. Najhuši in najdaljši ugovor je Slapljanov, ker ti so tudi najbolj tepeni. Podpisanih je 77 posestnikov. Pritožbe so tako podprte, da jim nihče ne more do živga. Sam minister z Dunaja če pride, nič ne opravi, kajti vse sloni na jasnih postavah.

Neprijetno nam je, da se moramo oglašati v javnem listu, toda prisiljeni smo to storiti, ker preti nam velika škoda.

Davkoplačevalec
v imenu vseh drugih.

RAZNOTEROSTI

Drobiž. — V Belgradu imajo davico ali differitis, ki hudo davi otroke. Načnemu ministru Nikolaju so umrli vsi štiri sinovi. Tužni starši! — V Tiraspolju ob izlivu Dnjestra v Črno morje na Ruskem je do tal pogorela največja ruska papirnica. — V Parizu se poročita 70-letni ženini in 61-letna nevesta, ki sta se ženila že dobrih 30 let, pa nista dobila dovoljenja za ženitev. Zdjaj se ima izpolniti „vroče želje“. — Z Dunaja so raznesli po časnih govoricah, da se nadvojvodinja udova Stefanija poroči. To pa ni resnično, kakor trdijo mnogi veljavni listi. — Dr. Rieger, bivši voditelj češkega naroda, je nevarno zbolel. — Na Angleskem so baje iznašli način, po katerem se baje jako dobro ponareja slonova kost iz posnetega mleka. — V Parizu je nekdo kupil živo gos. Ko so jo doma zaklali in prerezali želoce, našli so noter tri napolnjene skupaj zavite v krpic, katere je gos gotovo kje našla in požrla. Dobra kupčija! — V Berlinu „našel“ je zet znanega dr. Kocha hripih bacil. Pokazalo pa se je, da so ta bacil poznali že pred 2 letoma v London in v Pragi. Naj bi se posrečilo najti tudi sredstvo, ki bi te bacile morilo!

Potresi v Italiji so kaj gosti in velikokrat nevarni človeškemu življenju in imetju. Potresom so uzrok mnogoteri ognjeniki (Vezuv, Etna, Stromboli in drugi), ki ogenj in lavo (raztopljene rudine) bruhajo iz sebe. Tudi 22. t. m. je bil v južni Italiji strašen potres, o katerem nam je sporočil naš naročnik naslednje vrstice:

Noč 22. t. m. je bila za nas v Albanu Laziale strašna. Ob 11. zvečer je nastal nakrat grozen potres, ki je trajal štiri minute. Mnogo hiš je potutih in veliko ljudij pobitih ali ranjenih. Hiša, kjer jaz stanujem, je čez tri kraje razpočila; streha se je vsa zrušila. V hribih so se udirali robovi ter z velikanskim hramom drvili v doline; gozdi so s tem silno poškodovani. — Vse prebivalstvo je kakor brez uma hitelo iz hiš na prosto; razlegal se je strašen jok in stok med obupanim ljudstvom. Na daleč okoli ni nobena človeška duša spala pod streho. Na gorah so se prikazovali grozni ognji; mislili smo, da bo sodnji dan. V bližini vasi Ceucano so tri osebe zgubile besedo od strahu; odvredli so jih že v bolnišnico. — S slovenskim pozdravom udani Anton Vodopivec.

Kako popravljamo plesnive sode? — Pri nas je zelo osmačena ta napaka, da izpraznjenih sodov ne osmažimo, dostikrat niti ne zabijamo, še manj pa da bi žvepljali. Taki sodi plesnijo. Ako tak sod le malo z vodo izmijemo in potem novo vino vanj vlijemo, dobi vino jako zopern okus po plesnobi, a ta okus se iz vina le težko odpravi. Tako vino seveda nima posebne vrednosti in cene. Plesnive sode osmažimo tako: Soda izbijemo dne in ga dobro odrgnemo in unijemo z vodo, v kateri je raztopljeno nekoliko žveplene kisline (hudičevega olja). Na 100 litrov vode je dosti tri črtine litra žveplene kisline, katere se počasi v vodo vlije. Ko smo tako sod znotraj in zunaj oprali, potem mu dno vstavimo, ga nabijemo in dobro zažvepljamo.

Živo - mrtve. — Iz Opave se poroča, da je v rudarski bolnici v Mislovicu neki rudar, ki že štir mesece neprenehoma spi. Oči ima krčevito zaprte. Ako jih odpre, so navadne in le malo občutne za svetlobo. Trip je reden, po 92 udarcev v minuti, roki ima v pest skrčeni. Občutnost bolnika je jako majhna. Zbadanja z iglo ne čuti, elektrike istotako ne. Zavzije vedno speci mož dvakrat na dan po jeden liter mleka, ki mu ga vlijejo po ovi skozi odprta usta. — Pri nas pravijo takemu stanju „zamaknenost“.

Ko naji je bridka izguba preljubljene matere vtopila v neizmerno žalost, bili so nama v sladko tolažilo nebrojni dragoceni dokazi splošnega sožalja.

V dnu srca ginjena izrazujeva torej v svojem in svojih sorodnikov imenu iskreno hvaležnost vsem tistim, kateri so se o tej tužni priliki blagočutno spomnili drage rajne in pa naše žalosti.

V Št. Petru, dné 27. januarja 1892.

SELMA in FRANC CORONINI

Ball- Seidenstoffe von 55 kr. bis d. 9.85 per Meter — (ca. 300 versch. Dessins u. Farben) — vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei die **Seiden-Fabrik G. HENNEBERG** (k. u. k. Hof-lief.), ZÜRICH. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Razglas!

Na Rakeku dovoljeni so 4 letni sejmi za vsakovrstno živino in kramarsko blago, namreč: na 30. januarja, 2. aprila, 30. junija in 16. septembra vsako leto.

Prvi bode se vršil že 30. januarja t. l. **ŽUPANSTVO NA RAKEKU**

Fotografični zavod H. POYER-ja

Gledišne ulice šte. 11 v Gorici

priloga se za izvrševanje vsakovrstnih fotografij. Ima najnovejše stroje in more delati tudi po noči. Zaradi tega more posneti slike tudi v stanovanju častitih delodavcev. Tudi slabo vreme nima upliva na lepoto slik. Zato se toplo priporoča sl. občinstvu, da bi se ga spominjalo pri večernih zabavah za izdelovanje fotografij. — Fotografični zavod je odprt vsak čas po dnevi in po noči.

Solidne agente

išče v vseh krajih dober bankin zavod za prodajanje v Avstriji dovoljenih državnih papirjev in sreč proti ugodnim plačevalnim pogojem. **Le z majhnim trudom zasluži se 100—300 gld. mesečno.** — Ponudbe sprejema zastopnik **J. Rotter, Budapest, Andrássystrasse 56.**

Čudovite kapljice sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodelna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrudovitejši želodčne bolezni. Prav izvr-

stno vstrezajo zoper hemoroide, proti boleznim na jetrih in na cranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadežnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne preganjajo same omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljate pa edino v lekarnici **Cristofaletti v Gorici**, v Trstu v lekarni **C. Zanetti in G. B. Rovis**, v Ljubljani v lekarni **U. pl. Trnkoczy G. Piccoli**, in Ljud. Greclna „pri Mariji pomagaj“; v Postojni v lekarni **Baccarich**, v Ajdovščini v lekarni **Sapla**, v Vipavi v lekarni **Guglielmi**, v Beljaku dr. **Kumpf**.

1 steklenica velja 30 kr.
NB. Varovati se je treba marsikakih balzamov, katere slično oznanjajo in priporočajo, ki pa kvarijo človeku le zdravje, ker dražijo želodec in žive, da nastanejo lahko hudi in nevarni nasledki.

!!Proti hripi!!

Aceto Timico aromatizzato all' Encaliptolo.

Cena izvirni steklenici 40 kr. edino le v

Lekarni Cristofaletti
v Gorici na Travniku

Že več let pripoznano zdravilo za pomirjenje bolezni

Pazite na	Kwizdov	Pazite na
	Gichtfluid	
	Steklenica stane 1 gld.	
	Dobi se pravi v vseh lekarnah	

Franz Joh. Kwizda

k. u. k. österr. u. kön. rumän. Hoflieferant, Kreisapotheker, Korneuburg C. Wien.

ANTON POTATZKY

v Raštelju št. 7 v Gorici
prodajalnica drobega in nürnberskega blaga
na drobno in na debelo.

Jedino in najcenejše knjopovališče.

Posebna zaloga

za knjopvalce in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in cunjarje.

Največja zaloga

čevljarskih, krojaških, pisarskih, popotovalnih in kadilnih potrebščin.

Zimska obuvala

Vozički in stoli na kolesih za otroke.

Strune za godala.

Posebnost: Semena za zelenjavo in trave.

Prosim dobro paziti na naslov:

Na sredi Raštelja št. 7.

Tinktura za želodec,

katere prireja **GARRIJEL PICCOLI**, lekarna „pri angelju v Ljubljani, Dunajska cesta, je mehko, učinkujoče delovanje prebavnih organov ureja, krepi sreostvo, krepi želodec ter pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gld. 1.36, z 55 steklenic, 5 kg. teže, velja gld. 5.26. Poštnino plača naročnik. Po 15 kr. stekleničico razprodajajo lekarnice.

SARGOVE glicerini- posebni osti

Od kar so se iznašle in v rabo uvedle po **F. A. Sargu** so v rabi Nj-nega Velikanstva cesarice in drugih udov najvišje cesarske hiše, tako tudi na drugih knežjih dvorih. Priporočili so jih prof. baron **Liebig**, prof. pl. **Hebra**, pl. **Zeisel**, dvorni svetnik pl. **Scherzer** itd. itd. dvorni zobozdravniki **Ihonas** na Dunaju, **Neister** v Gothi itd.

Glicerino milo v papirju, skatljicah in deščicah. — **Medeno-glicerino milo** v kartonu. — **Teklo glicerino milo** v steklenicah. — **Toaletno-karbolno-glicerino milo**. — **Eucalyptus-glicerino milo**. — **Glycoblazol** (pospešuje raščo las). — **Kinino-glicerino milo**. — **Glicerino krema**. — **Toaletna glicerina**, itd. itd.

KALODONT { zdravniški preiskana
{ zobna krema
F. A. Sarg's Sohn & Comp., k. u. k. Hoflieferant in Wien.

V Gorici na prodaj pri lekarnih **G. B. Pontoni**, **A. pl. Giranoli**, **Kärner Braumitzer** in **Cristofaletti**.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mili raztopljajoče

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr., s pošto 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnice je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogerske.

Tam se tudi dobi:

Pražko universalno domače mazilo.

To sredstvo pospešuje prav izbornu, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnice je moja tu dodana, zakonito varstvena znamka.

GLAVNA ZALOGA

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Velika pražka loterija

GLAVNI DOBITEK

100.000 goldinarjev.

SREČKE PO 1 GLD. priporočata

I. C. Mayer v Ljubljani, Luigi Marsoner Trient.

ZADNJI MESEC

„Zum goldenen Reichsapfel.“

J. PSERHOFFERJA

LEKARNA NA DUNAJU

I. Bezirk, Singerstrasse broj 15.

Kričistilne kroglice, nekdanj imenovane **universalne kroglice**, zaslužijo ta poseben lednji naslov po vsej pravici, kajti je v resnici mnogo boleznih pri kojih so te kroglice pokazale svoj učinek. Desetletja že so te kroglice splošno razširjene, zapisujejo jih mnogi zdravniki in malo je družin, koje ne bi imele zaloge izbornega tega domačega sredstva. **Jedna škatlica z 15 kroglicami stane 21. kr., jeden zavitek šestih škatlic 1 gld. 5. kr.,** pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld 10 kr. Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati porto, in stane: 1 zavitek kroglice 1 gld. 25. kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj kot jeden zavitek se nepošilja).

Prosimo da se izrecno zahteva

„J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatlice isti podpis **J. Pserhofer** v rdečih pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino **J. Pserhoferja** 1 posodica 40 kr., prosto poštnine 65 kr.

Trpotčev sok, proti kataru, krčevitemu kašlju itd. 1 steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 posodica 1 gld 20 kr.

Prah proti potenju nog, 50 kr.

Balzam za goltanec, 1 steklenica 40 kr., pošt. prosto 65 kr.

življenska esenca (Pražke kapljice) proti pokvarjenemu želodcu in slabi prebavi stekleničica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge tu- in inozemske farmacevtske specialitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene.

Razpošiljanja po pošti vrše se točno, a treba je denar poprej doposlati; večja naročila tudi po poštne povzetju.

Pri dopošiljavi denarja po poštnej nakaznici, stane porto dosti manj kakor po povzetju.

Goldinarjev 5-10

na dan gotovega zaslužka brez glavnice in rizike ponujamo vsakemu, kjer se hoče pačati s postavno dovoljenimi srečkami in državnimi papirji

— Ponudbe pod naslovom „Srečke“ je pošiljati: Annoncen-Expedition **J. Danneberg**

Wien, I., Kumpfgasse.

Na jubil. razstavi v Gorici in Zagrebu prva in najvišja odlikovanja
2000 kosov v prometu.

Najboljši uspeh jamči **Ph. Mayfarth & Comp.** Turšeni robkač na lesenem stojalu, ki se goni z rokami. Reporeznice, mlini za trojano moko in drozgarnice. Mlatilnice na roko in par, žitne čistilnice. Posebni mlini za nemokate turšične otrobi za konje. Mečkalnica za krompir. Stiskalnica za olje. Stroj za parjenje piče.

PH. MAYFARTH & COMP.

tvornice za stroje **DUNAJ, II. 1. Taborstrasse 76**

Centri brezplačno in franko.

Solidni zastopniki se iščejo.

Proč z navadno kavo, kupujte **Kneippovo sladno kavo**, ki jo izdeluje za Avstro-Ogersko po naročilu g. župnika **Seb. Kneippa** edino le tovarna **bratov Ölz v Bregencu** ob Bodenskem jezeru.

Velečast. gosp. župnik **Kneipp** se je odločno izrekel zoper bobovo kavo, kakor jo zdaj v prodajalnicah kupujemo in uživamo. Tista je sad strupenega drevesa, ne daje telesu nobene moči, razburja le žive, ker je strupena, ter izvaja še druge jedi na pol prebavljene iz želodca. Kneippova kava pa ima veliko

redilno moč, pomiri živec in je dosti bolj-ši kup. Komur bi se ta kava ne zdela dovolj okusna, naj jej primeša nekoliko **Ölzove kave**, in ne bo skoraj poznal razločka od navadne kave. Pil bo pa potem redilno, zdravo in ceno kavo.

Kako se ta kava kuha, to se bere že v naših zavojih. Kdor kupuje, naj pazi, da dobi pravo blago, ki ga pozna na tem: zavoji so štirivogliti in rdeči, **bratov Ölz varnostna marka, ponovica, podoba in podpis** župnika **Kneippa**. Ölzova kava nosi naše ime in ponov. V Gorici jo prodajajo: **P. Drašček**, **Adolf Guttman**, **Anton Zöllia**, **Jos. Comel** in **J. Braun**.

Bratje Ölz,

tovarna za Kneippovo sladno kavo v Bregencu.

Razstava v PARIZU

Zlata svetinja
Uspeh
zagotovljen
Poskusite, da se
prepričate

Tord-Tripe

mori miši podgane in krte brez nikake nevarnosti za domače živali. Ta izdelek nima v sebi ne arsenika, ne strihuina, ne fosfora.

Uporaba lahka **Uspeh gotov.**
Cena: 50. kr. zavitek.

Zaloga za celo deželo
Goriško - Gradišansko
v drogeriji **pri Ru-**
dečem križu. Via
Municipio št. 5.

VINSKI EKSTRAKT.

To pripoznano specialiteto priporočam za hitro in izvrstno narejanje izvrstnega i zdravega vina, ki se nikakor ne ločimo naravnega vina.

Cena za 2 kila (za 100 litrov vina) gld. 5.60
Recept se brezplačno prilaga. Za najboljši vspeh in zdrav izdelek jamčim jaz.

PRIHRANITEV ŠPIRITA
doseže se z mojo **pokrepčevalno esenco** za žganjine, ki daje pijamca prijeten in rezek okus in ki se dobi sama pri meni.

Cena gld. 3.50 kilo (na 600 — 1000 litrov) navodom za rabo.

Razum teh specialitet imam tudi vsa esenca za izdelovanje **ruma, konjaka, finih likerjev** itd. Recepti brezplačno. Cenik poštnine prosto.

Karol Filip Pollak

Tvornica esenčnih specialit v Pragi.

Solidni zastopniki se iščejo.